

25. januar 2021

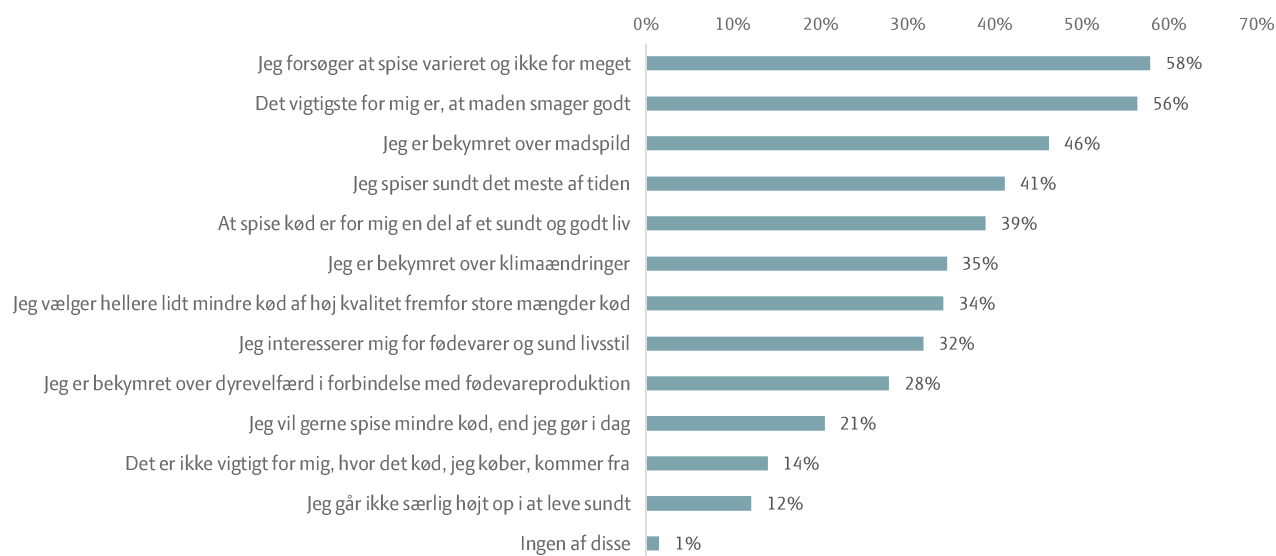
Danskerne madkultur anno 2020

- Et flertal af de danske forbrugere slutter op omkring, at de forsøger at spise varieret, og at det vigtigste er, at maden smager godt. Også madspild og sundhed har stort fokus hos forbrugerne
- Danskerne bruger først og fremmest ord og vendinger som god smag, nem at tilberede, hjemmelavet og mættende om deres aftensmad. Danske råvarer har også en relativ stor betydning, især for de ældre forbrugere
- Salat, kylling og smørrebrød er de retter danskerne oftest spiser til aftensmad. Mænd spiser oftere end kvinder retter med kød og kvinder spiser oftere vegetariske retter. De yngre generationer spiser oftere udenlandske retter, mens de ældre oftere spiser traditionelle danske retter.
- Vand uden brus og sodavand er de mest almindelige drikkevarer til aftensmaden. Ca. hver femte forbruger drikker alkoholiske drikke til aftensmaden, primært vin
- Danskerne spiser kød til aftensmaden godt 5 dage om ugen og gris og oksekød er de oftest spiste kødtyper til aftensmaden
- Knap en tredjedel af danskerne spiser aftensmad foran en skærm. Flertallet spiser aftensmad sammen med deres partner, mens hver fjerde dansker spiser aftensmad alene

Størst fokus på varieret kost og god smag

Et flertal af de danske forbrugere slutter op omkring, at de forsøger at spise varieret, og at det vigtigste er, at maden smager godt. Også madspild og sundhed har stort fokus hos forbrugerne. Godt en tredjedel bekymrer sig om klimaændringer og lidt færre om dyrevelfærd.

Figur 1: Her ser du nogle udsagn, som forskellige mennesker har sagt. Hvilke af disse beskriver dig eller er du enig i? Mulighed for flere svar.

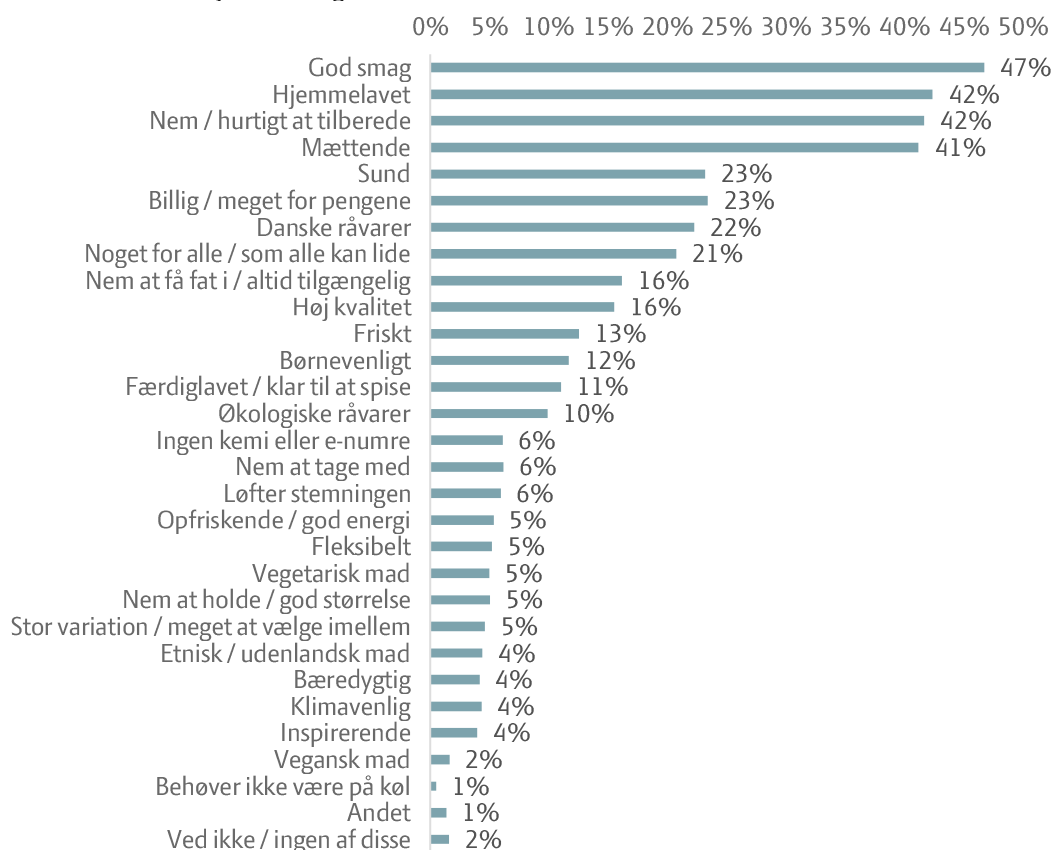
Kilde: [Epinion](#) for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020. Base: n = 4167

Mænd går mere op i, at maden smager godt og mindre op i sundhed end kvinder. Mænd har desuden en markant mere positiv opfattelse af kødets rolle for et godt og sundt liv end kvinder. Kvinder bekymrer sig mere om klimaændringer, madspild og dyrevelfærd end mænd. Desuden er kvinder mere optaget af en varieret kost og flere kvinder end mænd ønsker at spise mindre kød.

De yngre aldersgrupper bekymrer sig mere om madspild, klima og dyrevelfærd og ønsker også i større omfang at spise mindre kød end de ældre aldersgrupper. De ældre forbrugere er til gengæld mere optaget af at spise sundt, varieret og lidt men godt kød end de yngre forbrugere.

Når danskerne bliver bedt om at beskrive deres aftensmad ved at vælge ord/vendinger fra nedenstående liste, bliver aftensmaden oftest karakteriseret ved at smage godt, være nem at tilberede, hjemmelavet og mættende. Omvendt spiller klima og bæredygtighed kun en mindre rolle (nævnes af 4%), mens danske råvarer har relativt stort fokus (nævnes af 22%).

Figur 2: Hvordan vil du beskrive din aftensmad i går?

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Base: n= 3913. Mulighed for flere svar.

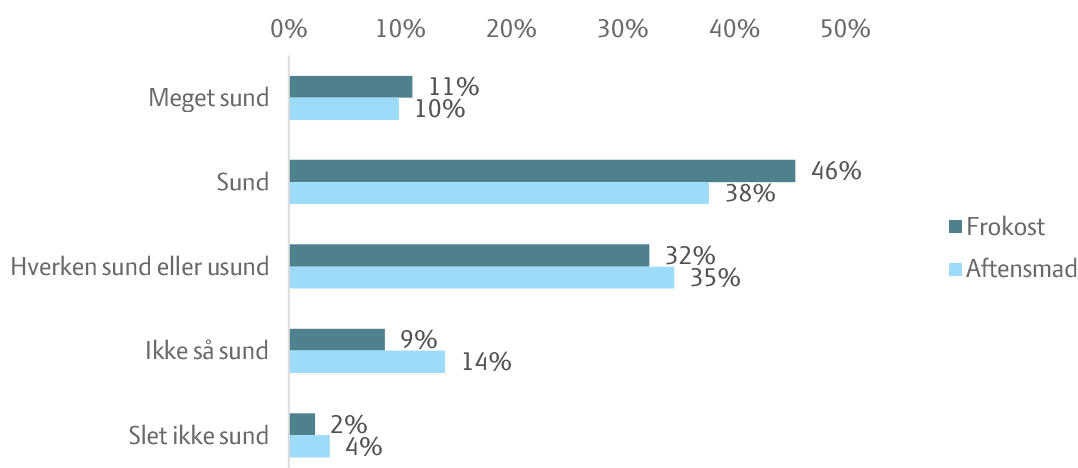
I store træk gør det sig gældende, at jo yngre man er, i jo større omfang beskriver man sin aftensmad som havende god smag, mættende, billig, noget for alle, nem at få fat i og nem at tage med. De 18-34 årige karakteriserer endvidere oftere, end de ældre forbrugere, deres aftensmad som vegetarisk, vegansk, etnisk og bæredygtig.

Sammenhængen er omvendt for danske råvarer, som er vigtigst for de ældste, mens børnevenligt især nævnes af de 18-49 årige.

Sundhed spiller stor rolle for måltiderne, mens bæredygtighed har mindre fokus

Sundhed spiller generelt en væsentlig rolle for danskernes måltider, men influerer mere på frokosten end på aftensmaden.

Figur 3: Hvor sund eller usund vil du vurdere, at din frokost var i går?
Hvor sund eller usund vil du vurdere at din aftensmad var i går?

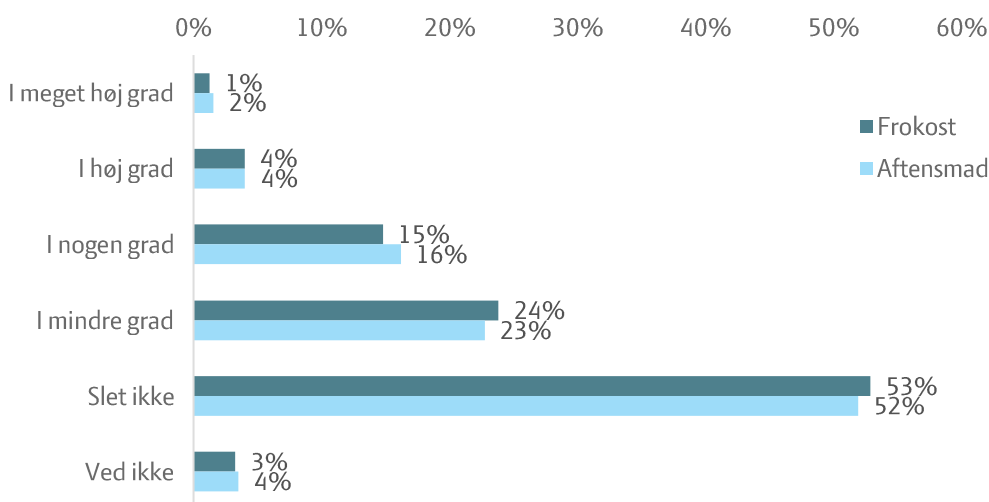

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Baser: Frokost: n=3266; Aftensmad: n=3913.

Jo ældre man er, jo sundere vurderer man sine måltider til at være. Blandt de 65-80 årige er der således 58%, som vurderer aftensmaden til at være sund/meget sund sammenlignet med 41% blandt de 18-25 årige.

Mens sundhed er vigtigt for danskernes måltider, så spiller klima og bæredygtighed en ret begrænset rolle for forbrugerne, både når de vælger frokost og aftensmad. Men det er dog kun godt halvdelen af forbrugerne, for hvem klima og bæredygtighed slet ikke spiller nogen rolle.

Figur 4: I hvor høj grad tænkte du over klima og bæredygtighed, da du valgte din frokost i går?
I hvor høj grad tænkte du over klima og bæredygtighed, da du valgte din aftensmad i går?

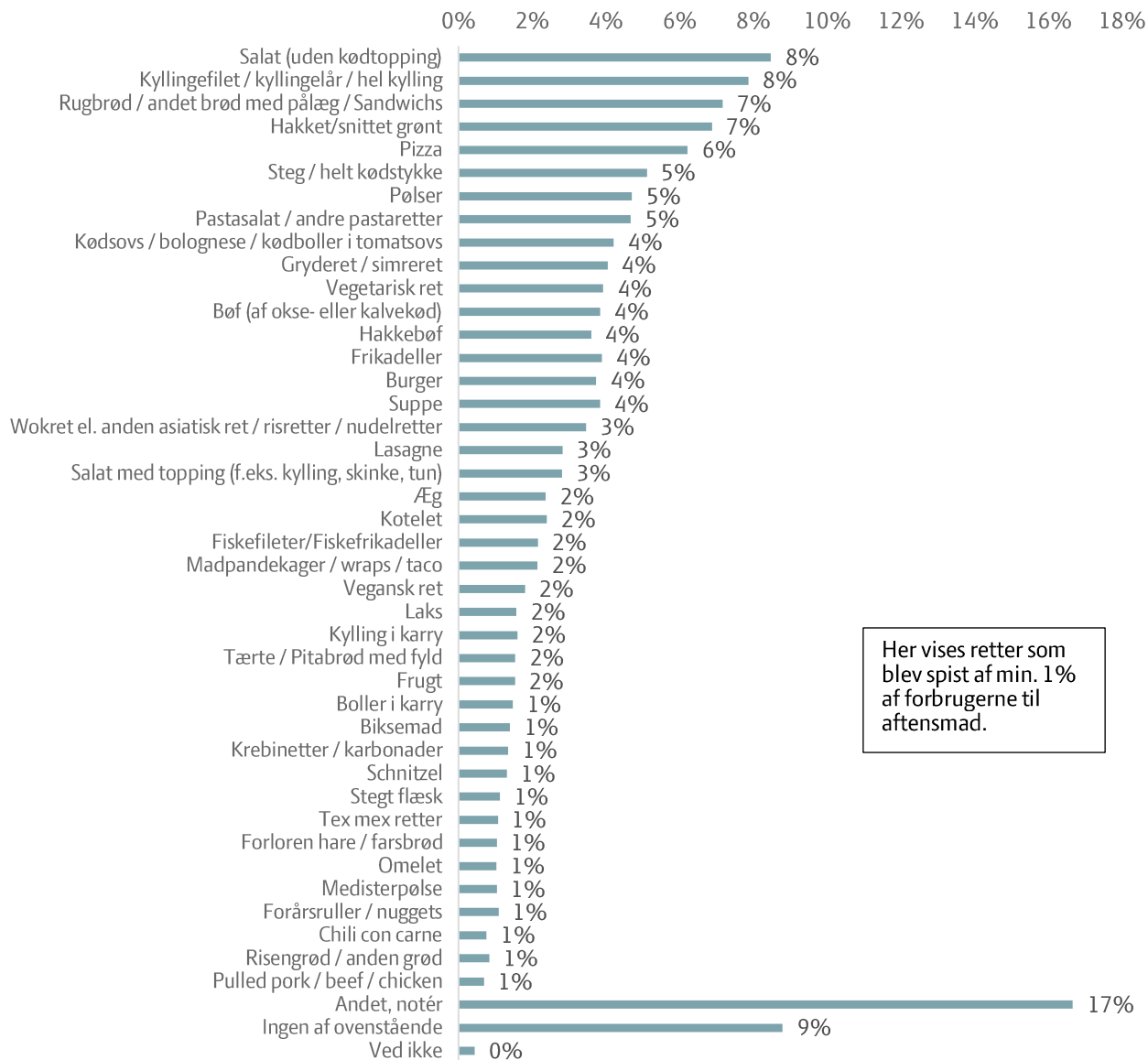

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Baser: Frokost: n=3266; Aftensmad: n=3913.

Salat, kylling og smørrebrød er populære retter til danskernes aftensmad

De mest populære retter til aftensmad er salat (uden kødtopping), kylling, smørrebrød/sandwich, hakket/snittet grønt efterfulgt af pizza, steg, pølser og pasta.

Figur 5: Herunder vil du se forskellige retter, som man kan spise til aftensmad. Fik du en eller flere af disse til aftensmad i går?

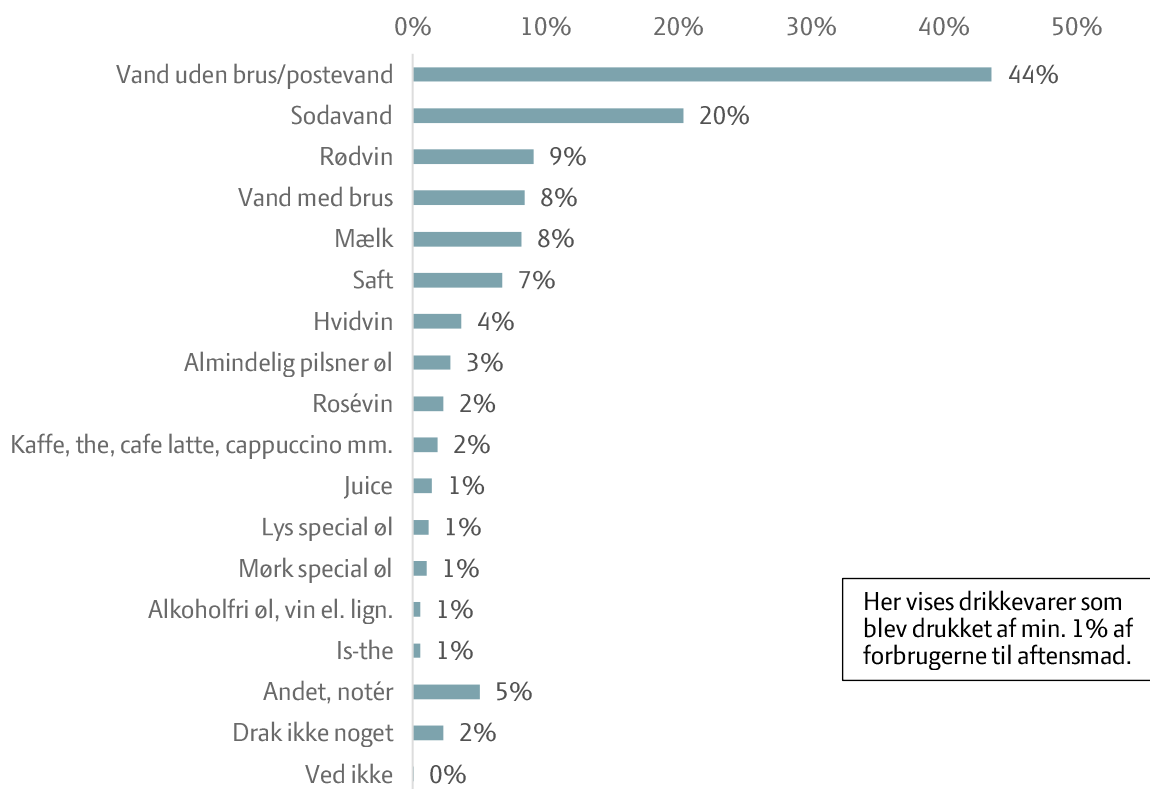
Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Base: n=3913. Mulighed for flere svar.

Mænd spiser oftere retter med kød (f.eks. gryderet og bøf), mens kvinder oftere spiser vegetarisk.

De yngre aldersgrupper lader sig inspirere fra udlandet og spiser oftere retter som pizza, kødsovs, vegetarisk, wokretter og wraps/taco til aftensmad, mens de ældre generationer oftere spiser de mere traditionelle danske retter som hakkebøf, kotelet og fiskefilet/fiskefrikadelle.

Der blev også spurgt ind til, hvad der blev drukket til aftensmaden. Det er mest almindeligt at drikke vand uden brus til aftensmaden efterfulgt af sodavand. Ca. hver femte forbruger drak alkoholiske drikke primært i form af vin og sekundært i form af øl til aftensmaden.

Figur 6: Hvilke drikkevarer drak du i går til aftensmad?

Her vises drikkevarer som blev drukket af min. 1% af forbrugerne til aftensmad.

Kilde: Epinion for Landbrug og Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Base: n=2913. Mulighed for flere svar.

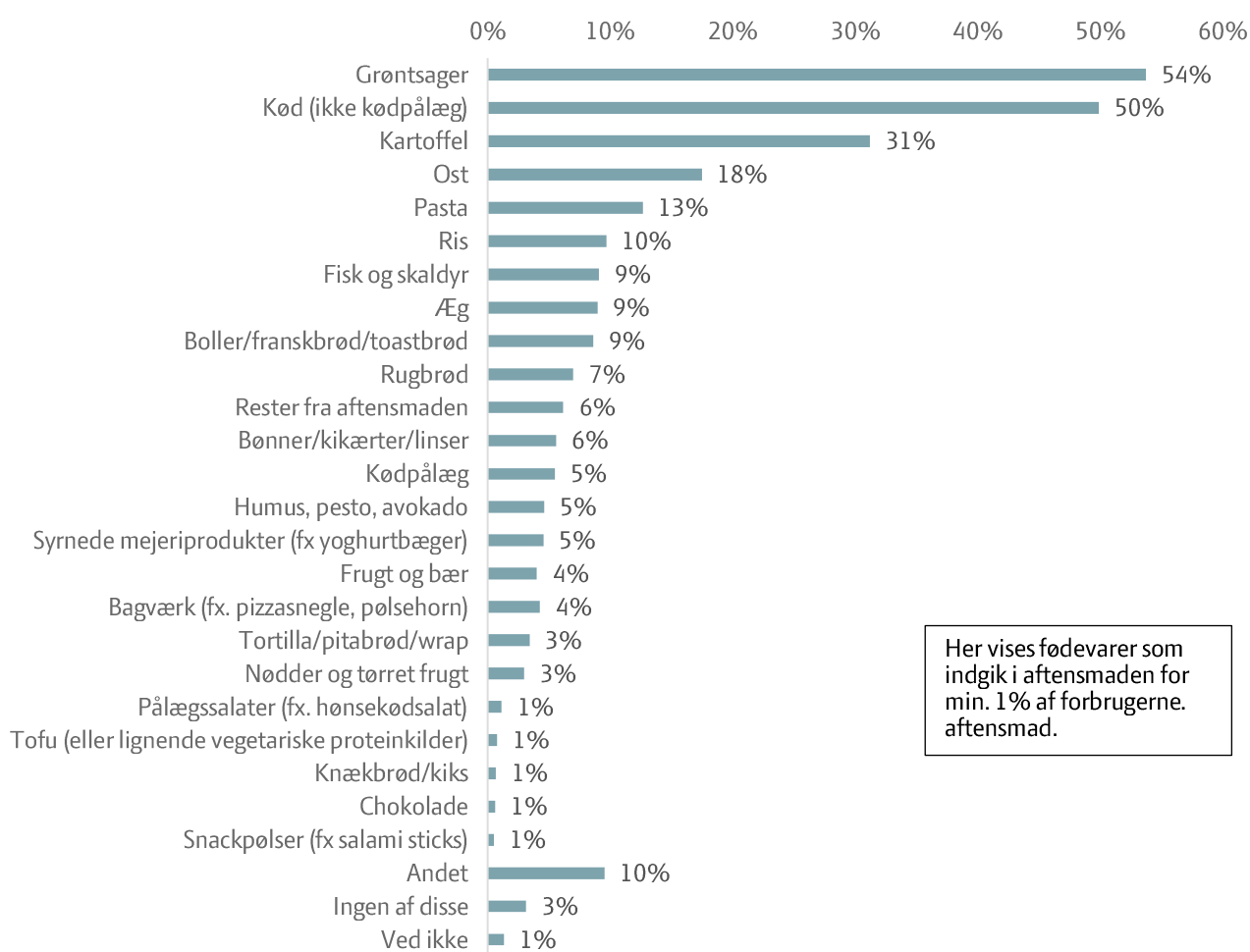
De mest markante forskelle på mænd og kvinders valg af drikkevarer til aftensmaden er, at kvinder oftere drikker vand uden brus, mens mænd lidt oftere drikker rødvin til aftensmaden.

Alderen influerer temmelig meget på forbrugernes valg af drikkevarer. De yngre aldersgrupper drikker oftere vand eller sodavand til aftensmaden end de ældre. Vand drikkes oftest af de 18-25 årige og sodavand oftest af de 18-49 årige. 28 pct. af de 18-49 årige drikker således sodavand til aftensmaden. De ældre forbrugere drikker oftere vin til maden end de yngre. Især for rødvin er der en nær sammenhæng mellem alder og forbrug. Rødvin toppe i den ældste aldersgruppe (65-80 år), hvor 20 pct. drikker rødvin til aftensmaden, mens det kun er tilfældet for 2 pct. af de 18-25 årige.

Der er også spurgt ind til, hvilke fødevarer der indgår i forbrugernes aftensmad. Ikke så overraskende er det de meget brede kategorier som grøntsager og kød, der nævnes oftest og af over halvdelen af forbrugerne. Kartofflen holder stadig stand i forhold til ris og pasta med næsten en tredjedel, som har spist kartofler, mens der er 10% som spiste ris, og 13% som fik pasta. Ost ligger med sine 18% blandt de top-4 oftest anvendte fødevarer til aftensmaden.

De vegetabiliske proteinkilder (bønner/kikærter/linser) indgår i 6% af danskernes aftensmåltider, mens tofu er noget mindre udbredt med 1%.

Figur 7: Hvilke af disse fødevarer indgik i din aftensmad i går?

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Base total: 3913. Mulighed for flere svar.

Kvinder spiser oftere end mænd fødevarer som grøntsager, humus/pesto/avokado og syrnede mejeriprodukter til aftensmad.

De yngre forbrugere spiser oftere end de ældre fødevarer som ost, pasta, ris, humus/pesto/avokado, bønner/kikærter/linser og tortilla/pitabrød/wrap til aftensmad. Der indgår til gengæld oftere kartofler i de ældre generationers aftensmad end hos de yngre.

Når danskerne spiser kød/fisk, er det tit fisk til frokost og gris eller oksekød til aftensmaden

Danskerne er kendt for at være glade for kød, og der indgår da også kød/fisk i aftensmaden i mere end 5 af ugens 7 dage.

Figur 8: Hvor mange dage om ugen indgår der kød/fisk i din aftensmad? Medregn alt kød, fisk, fjerkræ og skaldyr – også pålæg og postejer, kød i salater og supper fx skinketern, bacon topping mm.).

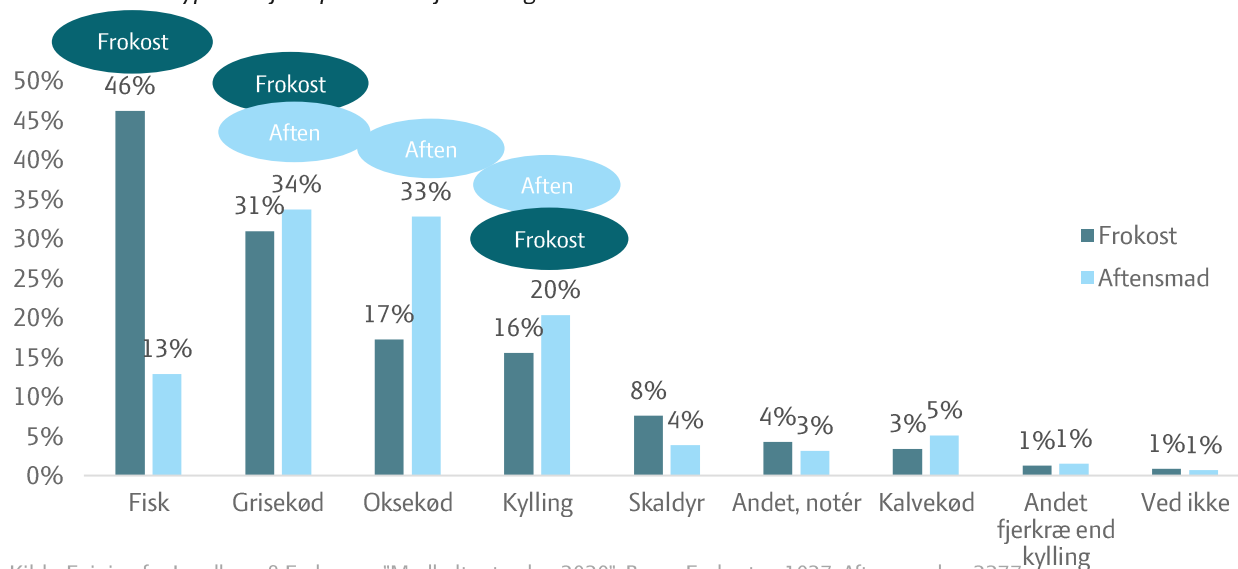
5,28 | Ud af ugens 7 dage indgår der kød i danskernes aftensmad 5,28 dage om ugen

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020. Base: n = 4167

De yngre aldersgrupper har flere kødfrie aftensmåltider end de ældre. Den yngste aldersgruppe (18-25 år) har således 4,79 dage med kød overfor de ældste (65-80 år), som har 5,39 dage med kød om ugen. Kvinder spiser lidt sjældnere kød til aftensmad end mænd.

Med hensyn til kødtyper så spises der oftest gris og oksekød til aftensmad og fisk og grisekød til frokost. Oksekød spises langt oftere til aftensmad end til frokost, mens fisk spises langt oftere til frokost end til aftensmad.

Figur 9: Hvilken type kød / fisk spiste du til aftensmad i går?
Hvilken type kød fisk spiste du til frokost i går?

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Baser: Frokost n=1027; Aftensmad n= 2277

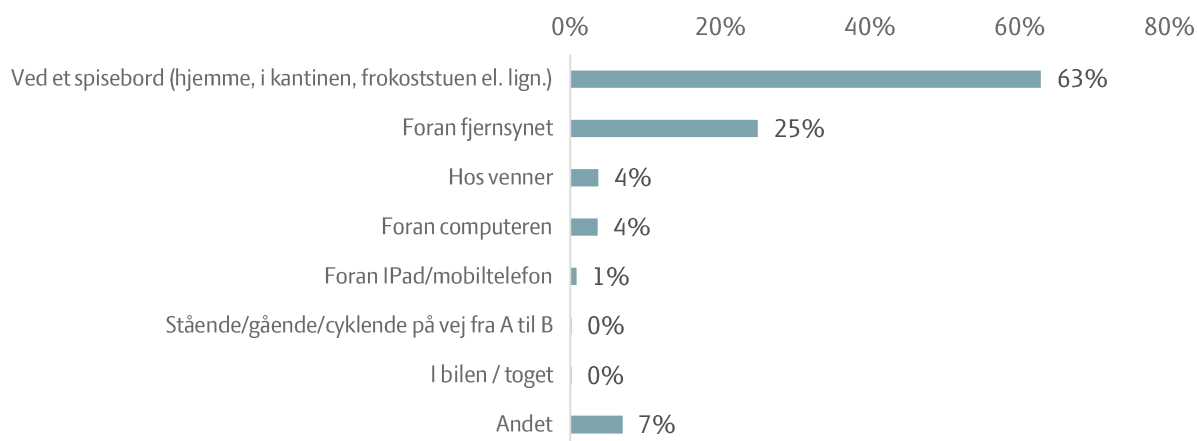
Dette spørgsmål er kun stillet til de som tidligere har svaret, at de har spist kød og/eller fisk til hhv. frokost og aftensmad i går, hvilket 31% / 58% har gjort.

Mænd spiser oftere grisekød end kvinder, især til frokost. Jo ældre man er, jo oftere spiser man fisk, navnlig til frokost. Det omvendte gælder for kylling - jo yngre, jo oftere spiser man kylling både til frokost og til aften. Grisekød har omvendt en lidt ældre aldersprofil, og det er især de 18-25 årige, som skiller sig ud ved sjældnere at spise grisekød.

Knap 1/3 af danskerne spiser aftensmad foran en skærm

Næsten 2/3 af danskerne spiser aftensmad ved et spisebord. Det næst hyppigste er at spise foran fjernsynet. I alt er der ca. 30 pct. (af de danskere som spiser aftensmad i private hjem), som spiser aftensmad foran en skærm (fjernsyn, computer, iPad eller mobiltelefon).

Figur 10: Hvor spiste du din aftensmad i går?

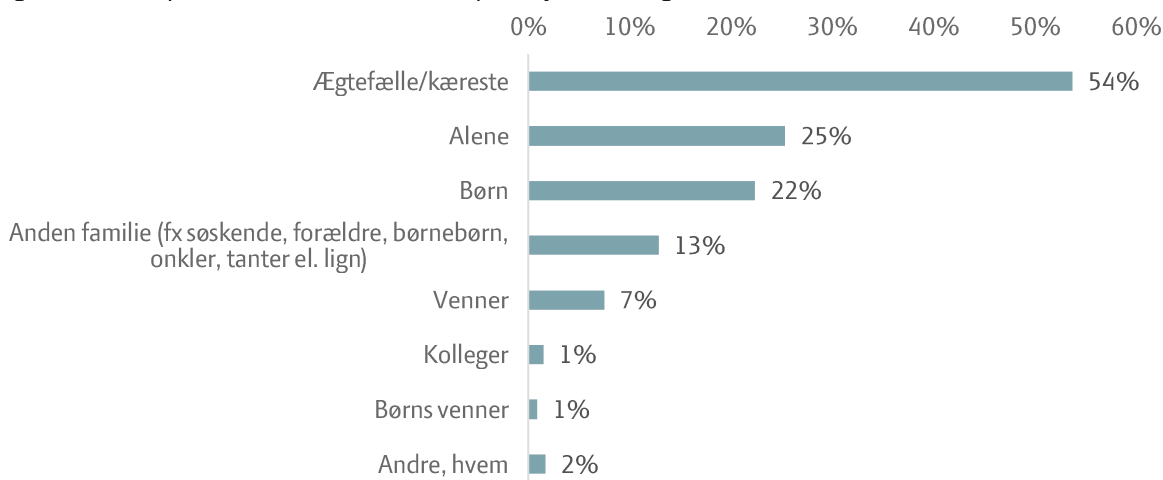

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Base: n= 3601. Spørgsmålet er kun stillet til de svarpersoner som ikke tidligere har svaret, at de spiste aftensmad ude (på café, restaurant, kantine og lign.). Mulighed for flere svar.

Mænd spiser lidt oftere aftensmad foran computer end kvinder (mænd: 5 pct. og kvinder: 2 pct.). De ældste (65-80 årige) spiser oftere aftensmad ved et spisebord og sjældnere foran fjernsynet sammenlignet med de yngre, mens de yngre (18-34 årige) oftere spiser aftensmad hos venner eller foran computer.

Over halvdelen af danskerne spiser aftensmad sammen med ægtefælle/kæreste, mens hver fjerde spiser aftensmad alene og godt hver femte spiser sammen med børn.

Figur 11: Hvem spiste du sammen med da du spiste aftensmad i går?

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer "Madkultur tracker 2020". Base: n=3913. Mulighed for flere svar.

Om analysen

Analysen er baseret på data indsamlet af Epinion for Landbrug og Fødevarer. Data er indsamlet af 4 omgange i 2020 i februar, maj, august og oktober/november måned. I undersøgelsen deltog i alt 4.167 repræsentativt udvalgte danskere i alderen 18-70 år.

Svarpersonerne er blevet stillet forskellige spørgsmål om deres frokost og aftensmad i går samt en række generelle spørgsmål om deres madvaner og holdninger.

De fleste spørgsmål består af en række foruddefinerede svarmuligheder, med mulighed for at notere et andet svar, hvis ingen af de foruddefinerede kategorier passer.

Interviewene er fordelt hen over ugen således, at der både er gennemført interviews på hverdage og i weekenden. I denne rapport ses på de totale resultater, hvor der ikke skelnes mellem hverdag og weekend. 2020 har desværre været præget af Corona-krisen, hvilket kan influere på f.eks. hvem man har spist med og hvad man har spist ift. et mere normalt år.